

FÄRGER

ROBERT BERGVALL
KHIO, KERAMIK
2022

Intro

Vad gömmer sig i färgerna och deras betydelse för konsten om man gräver lite djupare både i sig själv och i färgens historia?

Från känslor av makt till utanförskap eller samhörighet, färger har mycket att säga både idag och historiskt.

Vad blir färgernas betydelser från ett queert perspektiv? Hur färger har hjälpt hbtq folk att bli förta sammen både i kamp och i lust.

Färger

Färger är något som fascinerat mig på ett eller annat vis så länge jag kan minnas, och något som är ständigt återkommande i mitt arbete. Även om färgerna har en stor del i min konstnärliga praxis så har jag tidigare mest gått för det estetiska, eller baserat på generell förståelse för vad färgerna kan symbolisera. Jag har i det sista sett mera på färgers symbolik och möjliga associationer (speciellt från ett hbtq perspektiv och regnbågens betydelse). Inser att vad färgerna symboliserar har varierat mycket genom århundraden fram till idag och vissa färger kan variera mycket i olika kulturer, medan andra färger har ganska lik betydelse på många ställen runt jorden.

Grönt

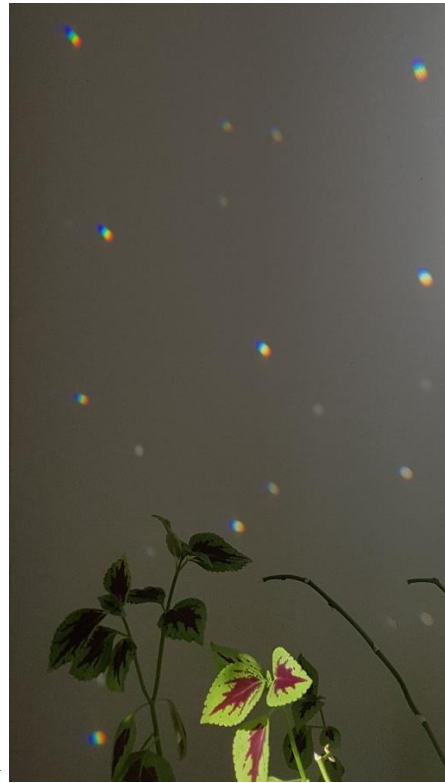
Vill skriva att jag har varit lite dragen åt färgen grön i det sista, men det är en underdrift. Grönt har varit en av mina favoritfärger ganska länge, och jag har haft grönt hår i över 10 år så det säger väl sin del. Det är nog mer en specifik nyans av grön som har intresserat mig i det sista, neongrönt men behövs en del testning för att få till något liknande i keramik. Det var lite andra tider när det tillverkades uraniumglas, mycket har hänt med förståelsen för hur skadligt vissa material kan vara, men desto giftigare något är desto starkare är väl oftast färgen i naturen?

Jag har lyckats färga textil som går lite åt neongröna hållet, så det verkar vara mer mottagligt för så lysande färger. Blir kanske att kombinera keramik och textil för att uppnå ett "lysande" resultat i slutändan.

Isaac Newton

Precis som Isaac Newton upptäckte hur ljuset brytts med hjälp av prismor och att det är en kombination av flera färger och inte bara vitt, så är det så fint när solens strålar brytts igenom en prisma och det dansar regnbågar genom hela rummet. Vem vet hur vår syn på färger hade varit idag om Newton inte hade gjort sin upptäckt.

By scientifically establishing our visible spectrum (the colors we see in a rainbow), Newton laid the path for others to experiment with color in a scientific manner. His work led to breakthroughs in optics, physics, chemistry, perception, and the study of color in nature.¹

Vänster: Sir Isaac Newton experimenting with a prism. Engraving after a picture by J.A. Houston, ca. 1870. Courtesy of The Granger Collection, New York
Sir Isaac Newton experimenting with a prism. Engraving after a picture by J.A. Houston, ca. 1870. Courtesy of The Granger Collection, New York

Höger: Små regnbågar på väggen av en prisma hemma 2021

Ready for Pride, Porcelain, Porcelain color and Luster 17x6x6 cm, 2021

Regnbågen

Regnbågen har fascinerat folk länge, som när det bildas en regnbåge på himlen och myterna säger att det ska finnas en kruka full med guld vid slutet av den. Det enda som är trist med det är att regnbågen egentligen inte är en båge utan en cirkel, och att det bara är en optiskillusion som gör att vi ser den som en båge.

Utöver att regnbågen är ett mytomspunnet naturfenomen så har den också haft en stor betydelse för HBTQ-rörelsen och dess kamp. Regnbågsflaggan är det som binder oss samman, och alla färgerna har sin egen betydelse utöver att flaggan står för gemenskap.

Röd = Livet

Orange = Helande

Gul = Solen

Grön = Naturen

Blå = Harmoni

Lila = Anden ⁱⁱⁱ

Personligen så är jag ganska glad i regnbågen, både för egen del och vad den representerar för mig. Men det gör också att jag ibland går i marknadsfällan och köper något lite bara för att det har en regnbåge på sig, vilket säkert någon på designavdelningen har hoppats på när de bara ”råkar” lansera produkter med regnbågar på under Pride. Även om de inte gör något för att stötta hbtq resten av året eller bara tar alla intäkterna själva. Det är alltid bättre när en del av förtjänsten går till välgörande ändamål, och får hoppas att det hjälper på något sett ändå bara av att det är regnbågar överallt under Pride och att det synliggör och förhoppningsvis ökar förståelse och acceptans för alla hbtq personer.

Hanky codes

Färger har som sagt haft en stor betydelse inom gaymiljön, utöver regnbågen. Ett exempel är att det användes för att symbolisera och kommunicera med andra homosexuella män på en tid där det inte alltid var lika acceptabelt att vara sig själv, för att hitta likasinnade genom att använda sig av hanky codes.

Hanky codes startade användas av homosexuella män under 60–70-tallet för att enkelt kunna vissa andra män vad man var intresserad av när det kom till sex. Beroende på i vilken bakficka du hade snusnäduken ("Hankerchief" på engelska) i höger för passiva och i vänster för aktiva, så symboliserade färgen på snusnäduken vad du var ute efter. De vanligaste färgerna var svart, blå, gul, röd och vit från starten men systemet har med tiden utvecklats för att innehålla ännu flera färger och material för att kunna specificera intressen ytterligare.

Även om hanky codes inte direkt används till vardags nu när det finns appar och internet där ens intressen kan förmedlas på förhand (och utanför det offentliga rummet) så lever det fortfarande kvar inom subkulturer så som gayfetisch miljöer där har det blivit anpassat till ränder på "kläder" oftast i läder eller gummi för att fortfarande kunna vissa vad man är intresserad i. Generellt så är det bara en handfull färger som folk har koll på idag även om det tidigare har varit en ganska lång och utförlig lista med många färger, material och intressen.

COLOR CODES (Handkerchiefs)		
Left	Color	Right
Greek Active	Dark Blue	Greek Passive
FF'er	Red	FFA Receiver
Has 8" +	Mustard	Wants 8" +
69'er	Light Blue	No 69
Anything	Orange	Nothing
Golden Showerer	Yellow	Receives G.S.
Has Uniform	Olive Drab	Wants Uniform
Hustler	Green	Buyer
Scat Top	Brown	Scat Bottom
Master	Gray	Slave
J/O	White	Gives J/O
Whipper	Black	Whipped

Hanky codes från "Doing America" publicerat i 1980 av Bob Damron

Fisting, Infärgatporslin, 17x6x6 cm, 2022

Process

För att jobba med färg och keramik så blir det mycket tester för att hitta olika nyanser med de stains (keramiska färgpigment) som vi har tillgängliga på skolan. Porslin är den lera som är vitast och lämpar sig bäst till att jobba med färger enligt mig då du får renare färger än med en lite ”mörkare” stengodslera. Jag har använt mig av metoden linjär blandning för att få fram olika nyanser av en färg. Jag startar med porslin och 10% stain på ena sidan och rent porslin på den andra sidan och blandar de linjärt med varandra tills jag har gått från ena änden till den andra.

Det är kanske lite ironiskt att jobba med ett så naturligt och organiskt material som lera, för att sedan jobba med starka färger i alla dess kulörer för att uppnå ett slutresultat som inte nödvändigtvis behöver uppfattas som keramik.

Olika färgtester på porslin, ca 3x14,5 cm.

Porslinsfiguriner

Jagg började jobba mer med porslinsfiguriner under lockdown, med en tanke om att modernisera dem. Startade med att limma rhinestones på några readymade porslinsfiguriner som jag hade hemma från loppis butiker i Sverige. Jag såg på det som ett samarbete mellan mig och figurinerna där vi gemensamt kom fram till vad som skulle bli gjort. Att starta ett samarbete kan ta lite tid ibland innan alla bitarna faller på plats, så började köpa på mig fler figuriner för att se vad vi kunde komma fram till. Det blev så småningom en målad med porslinsfärg. Det enda som var lite negativt med att jobba med readymade figuriner var att jag bara kunde testa en sak per figurin. Jag började fundera på hur jag kunde lösa den problematiken, och samtidigt ge mig mera frihet. Kom till slut fram till att jag kunde ta en gipsform på en figurin och gjuta flera och på så sätt testa olika saker med samma utgångspunkt. Det landade på en porslinsfigur som jag hade köpt i Oslo, om jag inte minns helt fel så var det på Fretex Alnabru där jag ”grävde” fram han i en box som stod på golvet med massa figuriner i innan han blev stående i en hylla på mitt skrivbord ett tag innan vi kom fram till att han skulle få gipsform gjord av sig. Var inga stämplor på den, så kan vara en kopia av en kopia för allt jag vet.

"Original figurinen", innan han tappade huvudet.

Att den håller i en kruka bidrar till det keramiska i dubbel bemärkning, och gör för mig att den känns mer mystisk eller diskret gentemot många andra figuriner som kanske håller i ett instrument eller något som ger den en tolkning direkt. Krukan gör den mer öppen för tolkning där innehållet eller symboliken kan ändras (redigeras) på mer fritt antingen utifrån ett personligt perspektiv, ett Hbtq perspektiv eller bara ett rent estetiskt utforskande.

När du tar en gipsform på något så finns det alltid en liten risk att det kan gå sönder, det var dessvärre det som hände med figurinen som bokstavligen tappade huvudet när jag skulle ta ut den ur den färska gipsformen. Jag hade sett att det var en spricka efter att jag gjutit halva formen och skulle gjuta nästa del, men det fanns inget att göra åt det då. Men det får mig till att fundera på om det är därför som det blivit så mycket med den figurinen, som utöver gipsform också har blivit till dekaler för keramik och silketryck på textil, kanske är det hans sätt att få valuta för sitt offer för konsten.

När jag sedan ska gjuta figuriner i flytande gjutporslin så kan jag gå tillbaka till färgtesterna och färga in en liten mängd gjutporslin i en färg som passar till det jag vill göra med figurinen när jag vill ha något annat än vit. Sedan håller jag gjutmassan i gipsformen, väntar tills det bildats ett lager porslin inne i formen håller ut det överflödiga gjutporslinet och väntar tills det har stelnat lite innan jag tar den nya figurinen ut ur gipsformen och repeterar processen.

Kopp med dekaler av figurinen, Porslin 8,5x8x8 cm, 2021

Silketryck på t-shirt, ca 42cm, 2021

Pots Of Gold

Pots of Gold, är ett verk som jag gjort inspirerat av tanken på att det ska vara en kruka med guld vid slutet av regnbågen. Men jag tänkte på det från ett queert perspektiv, och tror då inte att det bara är en kruka med guld utan flera. Symboliken blir för mig att även om vi alla är olika så är vi lika på samma gång och att det är det som för oss samman.

Pots Of Gold, Färgat porslin, porslinsfärg, guldluster och rhinestones, 17x6x6 cm, 2021

Pots Of Gold, Färgat porslin, porslinsfärg, guldcluster och rhinestones, 17x6x6 cm, 2021

The virus on my mind

Avsaknad av färg, vit, bara formen som får prata. Jag hade en misstanke om att det kanske skulle påminna lite om coronaviruset, men det väl inte så mycket till nu när vi levtt i en pandemi de senaste två åren. Det blev extra påtagligt för mig när den hade kommit ut ur ugnen och jag bar upp den till skrivbordet. Där stod den stor, vit och spretande åt alla håll omgiven av allt det som är min vardag.

The Virus On my Mind, porslin, 46x50x50 cm, 2022

i <https://library.si.edu/exhibition/color-in-a-new-light/science> 2022-04-15

ii

https://library.si.edu/sites/default/files/styles/panopoly_image_original/public/newton_prism.jpg?itok=um2CWcai 2022-04-15

iii <https://folkofolk.se/sex-farger-och-en-flagga-fred-och-karlek> 2022-03-14

iv <https://hanky2.com/bob-damron-handkerchief-color-codes/> 2022-04-18